

תפ"ח 34137/07/21 - מדינת ישראל, פרקליטות מחוז דרום נגד פלוני

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 34137-07-21 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני	כבוד השופטת, סגנית הנשיאה יעל רז-לוי, אב"ד
	כבוד השופט אהרון משניות
	כבוד השופטת רחל תורן
בעניין:	המאשימה
	מדינת ישראל
	פרקליטות מחוז דרום
	ע"י ב"כ עו"ד איילת קדוש
נגד	
הנאשמים	פלוני ע"י ב"כ עוה"ד הרצל יוספי

גזר דין
(עותק לפרסום)

ניתן לפרסם את גזר הדין, כאשר חל איסור פרסום ביחס לכל פרט מזהה בנוגע למתלוננת, לרבות שמה, מקום מגוריה, וכן שמו של הנאשם או כל פרט אחר העלול להביא לזיהויה של המתלוננת, זאת בשל קירבתם המשפחתית.

השופטת ר. תורן

ההליך

הנאשם הורשע, על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן המייחס לו עבירות של **מעשים מגונים בקטינה בת משפחה (מספר עבירות)** - עבירות לפי סעיף 351(ג)(2) בנסיבות סעיפים 348(ב), 345(ב)(1) ו- 345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**).

על פי ההסדר בין הצדדים, הנאשם הודה והורשע במיוחס לו בכתב האישום המתוקן, כאשר לא הייתה הסכמה לעניין העונש.

כתב האישום המתוקן

כמתואר בכתב האישום, הנאשם הוא אביה של ר' ילדת 30.11.95 (להלן: **המתלוננת**). בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, היה הנאשם נשוי לאמה של המתלוננת, משפחתם התגוררה בדירה בבאר-שבע, ולמתלוננת היה חדר משלה. בין השנים 2007-2008, עת המתלוננת הייתה כבת 12-13 נהג הנאשם לבצע בה מעשים מגונים. במועדים שאינם

ידועים במדויק למאשימה, אך בתקופה זו, בשעות הלילה כשהמתלוננת ובני הבית נמו את שנתם, במספר הזדמנויות, נכנס הנאשם לחדרה של המתלוננת, הוריד את מכנסיו כך שאיבר מינו נותר חשוף, וכשהמתלוננת שכבה במיטתה, חיכך את איבר מינו החשוף בין שתי ברכיה עד שהגיע לפורקן על רגליה. לעיתים, תוך כדי ביצוע המעשים המתוארים לעיל, היה הנאשם מכניס את ידו מתחת לחולצתה ולחזייתה של המתלוננת ונוגע בשדיה. לעיתים גם בקיץ ולמרות החום, הייתה המתלוננת ישנה עם מכנסיים ארוכים על מנת להקשות על הנאשם לבצע את זממו, אך ללא הועיל. לעיתים, על מנת להקשות על הנאשם, הייתה המתלוננת ישנה על מזרן מתנפח שהניחה על רצפת חדרה, במחשבה שהדבר יקשה על הנאשם לבצע את זממו, אך גם זאת ללא הועיל, והדבר לא מנע מהנאשם מלבצע במתלוננת מעשים מגונים כפי שתואר לעיל.

במקרים בהם המתלוננת הייתה ישנה עם מכנסיים ארוכים, הנאשם היה מעלה את קצוות המכנסיים אל מעל ברכיה, ואם סוג המכנסיים לא אפשר זאת, היה מוריד את מכנסיה של המתלוננת עד לברכיה - הכל על מנת שתהיה לו גישה לחיבור בין שתי ברכיה.

במהלך המעשים המתוארים לעיל, המתלוננת הייתה מקיצה משנתה, אך לא מגיבה מאחר שפחדה מהנאשם ואף העמידה פני ישנה עד שהנאשם היה מסיים ויוצא מהחדר. לעיתים במהלך ביצוע המעשים, המתלוננת הייתה זזה ומנסה להזיז את הנאשם והציגה זאת כאילו היא זזה מתוך שינה. במקרים אלה הנאשם היה מחזיק את ידיה של המתלוננת וממשיך במעשיו עד שהיה מגיע לפורקן.

בחלק מהמקרים, לאחר שהגיע לפורקן, ניגב הנאשם את זרעו מעל רגלי המתלוננת באמצעות מגבונים או נייר טואלט, ובחלק מהמקרים הוא לא עשה זאת, והמתלוננת ניקתה את עצמה מזרעו של הנאשם לאחר שעזב את חדרה.

כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמו למתלוננת נזקים נפשיים, שהתבטאו בחרדה חברתית, הפרעת אישיות גבולית ותסמונת פוסט טראומטית, בגינם היא נזקקה לטיפול פסיכולוגי ופסיכיאטרי, לרבות אשפוז ונטילת תרופות פסיכיאטריות. הנאשם במעשיו אלה, ביצע בבתו עת הייתה קטינה, מעשים מגונים לשם סיפוק, גירוי או ביזוי מיני, וזאת ללא הסכמתה של המתלוננת, שלא היה בידה לתת - נוכח גילה בעת ביצוע המעשים, פערי הכוחות בינה לבין הנאשם והיותו של הנאשם אביה.

תסקיר נפגעת העבירה

נזכיר כי תסקיר נפגעת העבירה הינו חסוי ואין לאפשר לנאשם או לבני משפחה אחרים לעיין בו, וכי מאותם טעמים וטעמים נוספים הנוגעים לצנעת הפרט, יובאו עיקרי הדברים בלבד, כאשר היתר מפורט עלי התסקיר.

המתלוננת בת 27, רווקה, מתגוררת בבאר-שבע יחד עם אמה ועובדת מזה מספר חודשים במרכז מסחרי כזבנית. כעולה מהתסקיר, המתלוננת מאובחנת עם חרדה חברתית, הפרעת אישיות גבולית ותסמונת פוסט טראומטית ונזקקת לטיפול רגשי, פסיכיאטרי, והיא נוטלת טיפול תרופתי באופן קבוע. מאז אירועי הפגיעה היא מתמודדת עם השלכותיהם על מגוון תחומים בחייה ונראה כי הפגיעה בגיל צעיר כל כך על ידי אביה, אשר היה אמור להוות גורם מיטיב בחייה, השפיעה באופן ניכר על האינטראקציות הבין-אישיות שלה ועל יכולתה לתת אמון בסובבים אותה. המתלוננת מתמודדת בין היתר עם פגיעה בדימוי העצמי וביכולתה לתפוס עצמה כאישה בעלת מקום וערך בחברה.

מאז גירושי הוריה לפני כארבע שנים, למתלוננת אין כל קשר עם אביה, אמה סובלת מבעיות בריאות פיזיות ונפשיות

וכיום מתמודדת עם מחלת הסרטן. אחותה ניתקה עמה את הקשר בשל הגשת התלונה והיא נמצאת כיום בקשר קרוב עם אמה, המבוסס על תמיכה וסיוע הדדי ביניהן, אך בעבר היו תקופות שבהן חשה כעס על האם על שלא הצליחה להגן עליה מפני אביה ועל כך שלא עזבה אותו כאשר גילתה אודות הפגיעה בה.

לאור קשייה הרגשיים נהגה לחתוך עצמה בידיה מדי יום. מעשים אלה ביטאו, להערכת עורכת התסקיר, את תחושת חוסר האונים של המתלוננת, רגשי הבדידות והזעקה שלה לעזרה, ובעקבות זאת הופנתה לקבלת טיפול מתאים הן במישור הרגשי והן במישור הפסיכיאטרי.

בשל מצבה ובניגוד לרצונה לא גויסה המתלוננת לשירות הצבאי, ועם סיום לימודיה בבית הספר כמעט ולא יצאה מביתה במשך כשלוש שנים, בשל הפרעת החרדה ממנה סבלה.

המתלוננת ביטאה שאיפות לעתיד טוב יותר ולבניית חייה מחדש, את החיים שאביה הרס לה, כלשונה. לדבריה, מגיל צעיר חוותה מאביה אלימות רגשית, ולעיתים רחוקות גם פיזית. תיארה כיצד השפיל אותה וכינה אותה בשמות גנאי קשים, והיא החלה להאמין ולחשוב זאת בעצמה, עד שדימויה העצמי רוסק.

המתלוננת תיארה את תחושות הבלבול והקושי שחוותה ואת התדהמה והבהלה מהתנהגותו של אביה, כאשר עם הזמן ובאמצעות שיטוט באינטרנט הבינה את מעשיו. המתלוננת שיתפה בתחושת הדחייה והגועל שחוותה ממעשיו והניסיונות שלה לנסות למנוע ממנו לפגוע בה, ללא הצלחה.

חשיפת המקרים הייתה ספונטנית, לאחר שיחה אקראית עם אמה אשר עודדה אותה לשתף גם בחוויות קשות שעוברת. לאחר השיתוף הפגיעות הופסקו באופן מיידי, אך המתלוננת המשיכה לספוג מהנאשם אלימות רגשית. רק לאחר גירושי הוריה ושילובה בהליכים טיפוליים חשה בשלות רגשית ורצון לדווח ולהתלונן, ובגיל 20 חשפה את הפגיעה לראשונה בפני גורם חיצוני, במרפאת חרדה במרכז לבריאות הנפש שם הייתה מטופלת עוד מגיל 16.

עורכת התסקיר זיהתה מספר תחומי נזק מרכזיים אצל המתלוננת, שאחד הבולטים מהם הוא השימוש במנגנון הניתוק, אשר מאפיין את התמודדותם של נפגעים, במיוחד ילדים שנפגעים בילדות על ידי קרוב להם, דבר הגובה ממנה מחיר כבד של התכנסות בתוך עצמה עם חוויה של בדידות עצומה. נזק נוסף היה המשך מגוריה של המתלוננת עם הנאשם - אביה לאחר חשיפת האירועים, דבר אשר ערער את תחושת היציבות והביטחון בביתה, מקום שהיה אמור לספק ביטחון ומוגנות ומרחב לצמיחה ואהבה, כאשר במרוצת השנים דאגה להתקין מנעול בחדרה בכדי להגן על עצמה.

ניכר כי הפגיעה נוכחת בחייה ונותרה כפצע מדמם עד היום, והשלכותיה תלווינה אותה לעולם. המתלוננת סובלת מחוסר אמון כמעט מוחלט בסובבים אותה, בייחוד בדמויות קרובות ומשמעותיות לה.

עוד התרשמה עורכת התסקיר כי חווית הפגיעות במתלוננת מעצבת את מהלך חייה מאז בתחומים השונים ומשפיעה על תפקודה בכל מישורי חייה. על מנת לסייע לה לקבל הכרה משפטית וחברתית ולאפשר לה לפנות לטיפול באופן פרטי, ככל שתחפוץ בכך, הומלץ להשית על הנאשם בין היתר, פיצוי כספי משמעותי עבור המתלוננת.

הערכת מסוכנות לנאשם

לעת עריכת חוות הדעת באוגוסט 2022, נמצא שמסוכנותו המינית של הנאשם נמוכה. בהערכת המסוכנות פורטו

העובדות והנסיבות הנוגעות לעברו של הנאשם ולהתנהלות חייו, ועיקר הדברים יובאו בהתייחסות לתסקירי שרות המבחן.

הנאשם תיאר את חיי הנישואים שלו עם אשתו כרוויי משברים וקונפליקטים, במיוחד על רקע מחלתה של אשתו והתרחקותה ממנו בכל המובנים, הן הפיזיים והן הרגשיים. הפגיעות בבת נחשפו בעודם נשואים, ואף על פי כן, החליטו שלא להיפרד. רק לאחר שעזב את הבית בכוונה להתגרש - הוגשה התלונה.

המעריכה התרשמה כי לעתים גישתו הכללית הנה קורבנית, מרגיש שהוא משלם את המחירים הכבדים. יש לו דימוי עצמי וגברי נמוכים, והרושם הוא שההליך הפלילי אותו מנהל הוביל למשבר והוא מתפקד באופן 'אוטומטי' ומתקשה לבקש עזרה מגורמים חיצוניים.

בשנים שחלפו מביצוע העבירות, לא הסתבך הנאשם במעשים נוספים והוא מצוי במסלול תעסוקתי וחברתי תקין. בתיאורו את מעשיו, שלל תכנון מוקדם ותיאר באופן לאקוני ומצומצם את מעשיו. לטענתו אינו זוכר גילויי התנגדות מצד בתו, למשל שהחלה ללבוש בגדים ארוכים או לישון על הרצפה. לא הצליח להסביר מדוע המשיך במעשיו תקופה ארוכה או מדוע הפסיק לבצעם. בנוסף, התקשה לחבר בין התנהגותה של בתו ומצבה בהמשך לבין מעשיו. גם כאשר החלה להראות התנהגויות המעידות על מצוקה, כגון פגיעה עצמית, ועל אף שהייתה זקוקה לטיפול פסיכולוגי, התקשה לקחת על כך אחריות.

התרשמותה של עורכת הערכת המסוכנות, היא כי מעצרו וההליך המשפטי מעוררים בו בוש גדולה וחרטה, וכי ביצע את העבירות על רקע דחפים מיניים שלא באו על סיפוקם ומתוך ראיית בתו כקורבן זמין ונגיש, כאשר התקשה לחוש כלפיה רגשות אב.

לסיכום, נכתב, כי מדובר באדם שניהל ומנהל אורח חיים נורמטיבי, בעל רצף תעסוקתי, ללא סטייה מינית. ניכר כי ההליך הפלילי גובה ממנו מחיר נפשי, מעורר בו תחושות בוש וחרטה ומהווה עבורו הרתעה. שילובם של הגורמים הסטטיים, והגורמים הדינאמיים מצביעים על כך שרמת המסוכנות המינית היא נמוכה.

תסקירי שירות המבחן בעניינו של הנאשם

הנאשם, בן 62 וגרוש מזה שלוש שנים. מזה 37 שנים עובד כמרצה בתחום המחשבים. מאז גירושיו נמצא בקשר דל מאוד עם ילדיו ומתמודד עם תחושות בידוד, ניכור, חרדה ודכאון. לאור זאת, פנה בשנה החולפת לקבלת טיפול פסיכיאטרי, אך על אף ההמלצות לא המשיך בקשר מעקבי ולא נוטל תרופות לשיפור מצבו הנפשי.

לדבריו, עם השנים, נוצרו פערים בינו לבין אשתו, בשלב מסוים, ההתרחקות ביניהם הייתה נרחבת וכללה גם את התחום המיני. עם חשיפת האירועים, תחושות הבדידות שלו התעצמו והחליט על רקע זאת לסיים את נישואיו. הילדים בחרו לצדד באם.

בגיל 10 חווה פגיעה מינית עליה לא התלונן. שירות המבחן התרשם כי המסגרת המשפחתית הנוקשה בה גדל, והפגיעה

המינית אליה נחשף בצעירותו ואי עיבודה על ידי גורם כלשהו, גרמו לדימוי עצמי גברי נמוך לרבות קושי בפיתוח קשרים זוגיים תקינים. כל אלו היוו את הקרקע הרגשית לפגיעה משמעותית בהתפתחותו המינית התקינה, להתפתחות עיוותי חשיבה משמעותיים בתחום המין ולהתנהגות פוגענית בתחום המיני.

בהתייחס לעבירות הנידונות, תחילה הודה באופן חלקי בביצוען ונטל אחריות חלקית על מעשיו. התקשה לבחון אופציות אחרות לפורקן דחפיו המיניים, והתקשה לבחון לעומק את בחירתו בבתו כמושא פגיעה. הדגיש כי כאשר ביצע את הפגיעות בה, היה מצוי בניתוק רגשי ממעשיו ואף בניתוק מהיותו הורה של בתו. ניכר כי הנאשם ביטא תחושות של בושה ממעשיו וכי חווה אותם כפגיעה משמעותית בתדמיתו החיצונית כאדם משכיל ומיטיב עם משפחתו.

הנאשם הופנה על ידי שירות המבחן לקבוצה פסיכוכינאית אחת לשבוע המיועדת לעברייני מין, הגיע באופן קבוע ורציף למפגשי הקבוצה, אך התקשה להתחבר לרגשותיו והציג עצמו כאדם חלש, דבר המשרת אותו כמנגנון הגנה מפני הצורך לערוך התבוננות פנימית ביקורתית בתפיסתו כלפי עצמו. עוד צוין כי הנאשם מתקשה להכיר בבעייתיות מיוחדת בהתנהלותו, בדפוסיו, ובעולמו הרגשי והמיני.

כעולה מהתסקיר האחרון שהוגש בעניינו, הנאשם הוסיף להגיע למפגשי הקבוצה, וניכר כי היה עסוק בעיקר בחששותיו מפני ענישה אפשרית בדרך של מאסר בפועל. על אף התקדמותו האיטית וההדרגתית בתהליך הקבוצתי, ביטא מחויבות כלפיה ונראה שהיה מעוניין לערוך בחינה באשר לנסיבות הרגשיות אשר עמדו ברקע בחירותיו לבצע התנהגות מינית פוגענית.

שירות המבחן המליץ בצד הטיפול על שילובו בקבוצה ייעודית לעברייני מין למשך כשנה וחצי וכן על בניית תכנית מוגנות אישית מפני מצבי סיכון עתידיים.

באשר להמלצה הנוגעת לעונש, צוין כי לאור העובדה שמדובר באדם נעדר עבר פלילי בעל תפקודי חיים תקינים, יכולתו ליטול אחריות חלקית על מעשיו במסגרת העבירה בשלב זה, אשר מצוי בהליכי טיפול מזה זמן רב, היות ההליך המשפטי עבורו גורם מרתיע, ובשל ההערכה כי מאסר בפועל יוביל לרגסיה במצבו הרגשי, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם ענישה בדרך של עבודות שירות לצד מאסר מותנה ופיצוי כספי לנפגעת העבירה.

ראיות לעונש

מטעם המאשימה העידה המתלוננת, אשר מסרה כי ממועד הגשת התלונה ועד לשלב זה, לא ראתה מהנאשם כל חרטה או קבלה של מה שעשה. לא ראתה כל נכונות או כוונה מצדו לתת לה להמשיך בחייה ולהשאיר את שאירע מאחוריה, גם נוכח העובדה שאחיו מתגורר מולה, והיא רואה אותו מגיע לבקרו באופן גלוי ומבחינתה פוגעני. עוד אמרה שהנאשם חינך את ילדיו שכאשר עושים מעשים לא נכונים, נענשים, והגיעה העת שיקבל אחריות על מעשיו, ויבין שהוא ממשיך בחייו והיא לא.

טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני המאשימה

המאשימה ביקשה כי נקבע שמתחם העונש ההולם לעבירות בהן הורשע הנאשם ובנסיבות בהן בוצעו, יהיה בין 4-6.5 שנות מאסר בפועל, ובתוכו ביקשה לגזור על הנאשם עונש מאסר הקרוב לרף התחתון של המתחם, לצד מאסר מותנה מרתיע וממושך ופיצוי כספי משמעותי למתלוננת.

עוד ביקשה שלא לקבל את המלצת שירות המבחן לענישה שאינה עומדת בהלימה עם התהליך הטיפולי שעבר הנאשם אשר מצוי בתחילתו, וכן הפנתה לכך שהנאשם עדיין אוזח בתפיסה קורבנית.

המאשימה ביקשה לראות בכלל האירועים המתוארים בכתב האישום כאירוע מתמשך אחד, ועל כן יש מקום שבית המשפט יקבע מתחם אחד בגין כל העבירות.

באשר לערכים המוגנים שנפגעו, הודגש כי הנאשם פגע בערכים חברתיים רבים, ובכללם שלמות גופה, נפשה וכבודה של המתלוננת, וכן האוטונומיה שלה על גופה, כאשר מידת הפגיעה מתעצמת נוכח אופי היחסים בין הנאשם למתלוננת ותלותה בו כאב, ונוכח תדירותם של המעשים, משך הזמן המשמעותי שבו בוצעו וגילה הצעיר של המתלוננת בעת ביצועם. עוד הפנתה ב"כ המאשימה לחומרת העבירות וריבוי המעשים שהנאשם ביצע שוב ושוב חרף ניסיונות ההתנגדות של המתלוננת. הוטעם, כי מתסקיר נפגעת העבירה עולה תמונת נזק קשה שנגרמה למתלוננת, וצוין שהגם שיש לזקוף לזכותו של הנאשם את הודאתו, באופן שחסך את עדותה של המתלוננת, וכן את היעדרו של עבר פלילי, ראוי שרמת הענישה תעביר מסר מהדהד לעבריינים שחוטא שכזה לא יצא נשכר.

טיעוני ההגנה

לטענת ההגנה, הנאשם נטל אחריות על מעשיו בכך שהודה במעשיו ולא רק בפני בית המשפט, אלא גם בפני בני המשפחה. לא מדובר רק בחסכון בזמן שיפוטי, אלא בהכרה שלא להטיל דופי במתלוננת.

הנאשם הביע צער רב על שאירע, ניתק עצמו מהסביבה הטבעית שלו, עבר לעיר אחרת, מתבודד ומעניש עצמו על מה שקרה.

על אף קביעת שירות המבחן כי התקדמות הנאשם בטיפול איטית, ישנה התקדמות מסוימת. ההגנה הפנתה לתסקירים שפורטו לעיל והדגישה כי לפי התסקיר האחרון הנאשם מגיע ומשתתף באופן קבוע ומתאמץ להביא תכנים לקבוצה ובסופו של דבר, התהליך שעבר ושעתיד לעבור, יפחיתו עוד את מסוכנותו ויביאו לשיקומו.

ההגנה הטעימה כי מאסר בפועל עלול להביא לרגרסיה כעולה מהמלצת שירות המבחן. גם לציבור יש אינטרס כי אדם שביצע עבירה אשר לא אופיינית לאורחות חייו, יעבור הליך טיפולי עד סופו, על מנת להשתלב חזרה בחברה.

הודגש, כי המדובר במעשים שהתרחשו לפני כ-15 שנים, בפרק זמן מוגבל, ומדובר באדם אשר תורם לחברה, עבד בשתי עבודות בכדי לכלכל את הבית, מרצה במכללה ולא מעט פעמים עבד בעבודה נוספת. עצם ההרשעה תשפיע על

כל מהלך חייו ותעסוקתו בתור מרצה או בכל מקום עבודה אחר, והיא כשלעצמה מהווה בנסיבותיו של הנאשם עונש מסוים, שכן החיים שהכיר עד כה ישתנו. לפיכך, עתרה ההגנה לאמץ את המלצת שירות המבחן, לקבוע כי מתחם הענישה מתחיל בעבודות שירות וזאת לאור חלוף הזמן, נטילת האחריות, ההליך הטיפולי אותו עובר, אורחות חייו וכן כי מדובר באדם לא צעיר ונעדר עבר פלילי.

דברי הנאשם

הנאשם הביע צער, מסר שלא ידע שמותר לו לגשת אל המתלוננת, ומשכך פחד לגשת אליה ולהתנצל. לדבריו, המתלוננת מסרה לו לא פעם כי היא אינה רוצה לשמוע ממנו, כי הוא לא אביה ושאלין היא רוצה שיתקרב אליה. הוסיף כי הוא כועס על עצמו, מתחרט ומתבייש במה שעשה. כן ביקש מבית המשפט לאפשר לו להמשיך את הטיפול, כי מאמין שהטיפול עוזר ומשפיע.

דין והכרעה

הנאשם שבפנינו הורשע בשורה של מעשים מגונים שביצע במשך כשנתיים בביתו כשהיתה קטינה, אשר החלו בעת שהייתה כבת 12. במהלך אותה התקופה, במספר לא ברור של הזדמנויות, נכנס הנאשם לחדרה של המתלוננת בשעות הלילה כאשר בני הבית ישנים, פגע וניצל אותה בכך שביצע בה מעשים מגונים כמתואר בכתב האישום המתוקן, ליטף את חזה ונהג לחכך את איבר מינו בין ברכיה ולהגיע לסיפוק. היא ניסתה בכל דרך להימנע מכך, לבשה בכוונה מכנסיים ארוכים - גם כשהיה חם מאוד, עברה לישון על מזרן מתנפח על הרצפה, והזיזה ידיה לכאורה מתוך שינה, אף שהייתה ערה לחלוטין, הכל בניסיון להניאו מן המעשים, וכל אלה לא צלחו ולא גרמו לו להסס או לחדול ממעשיו. מעשים פוגעניים וקשים אלה פסקו רק לאחר שהמתלוננת חשפה את מעשיו הנוראיים בפני אמה. לאחר השיתוף בפגיעה, הפגיעות המיניות אכן פסקו והנאשם חדל ממעשיו, אך המשיך להתגורר עימה בבית, והיא המשיכה לספוג ממנו אלימות רגשית קשה. הפגיעות המיניות והאלימות הרגשית גרמו למתלוננת נזקים נפשיים קשים ביותר, בגינם נזקקה ועדיין נזקקת לטיפול פסיכולוגי ופסיכיאטרי.

בפתח הדברים, נציין את החומרה הרבה שיש בעבירות מין שמבצע אב בביתו הקטינה, ואת הצורך להילחם בעבירות חמורות אלה, בין היתר על ידי החמרת הענישה של מי שהורשעו בעבירות מסוג זה. בעניין זה ראו ע"פ 9036/18 פלוני נ' מדינת ישראל (27.1.2020), פסקה 15, שם נקבע:

"בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה היתרה הטמונה בביצוע עבירות מין בקטינים בתוך המשפחה - תוך ניצול לרעה של הקרבה הפיזית והנפשית, של האמון השורר באופן טבעי במסגרת התא המשפחתי, ושל פערי הכוחות האינהרנטיים בין הבגיר לקטין, וכל זאת לשם סיפוק יצריו של הפוגע... על כן, גם הענישה הנוהגת בבית משפט זה, במקרים של עבירות מין בקטינים בתוך המשפחה, היא קשה ומרתיעה, באופן ההולם את חומרת המעשים ואת טיב הפגיעה בקורבנות. ענישה זו באה לשקף את סלידתה של החברה ממעשים אלה ואת האינטרס הציבורי הרב במיגור התופעה..."

על עוצמת הפגיעה, בייחוד כשמדובר בקטינים, עמד בית המשפט העליון בע"פ 8153/19 פלוני נ' מדינת ישראל (20.10.20):

"אין צורך להכביר במילים בדבר השלכותיהן ההרסניות של עבירות מין על הקורבן ועל בני משפחתו. עבירות אלה חודרות לנימי הנפש, גורמות לתחושה קשה של אובדן שליטה ופגיעה בכבוד ובאוטונומיה, הופכות על פיו את עולמו של הקורבן ועלולות לגרום למגוון רחב של תופעות נפשיות וגופניות, המצריכות תהליכי שיקום מורכבים. הדברים נכונים ביתר שאת במקרה שבו קורבן העבירה הוא קטין, שטרם השלים את התפתחותו הגופנית, הנפשית והשכלית. או אז הפגיעה עלולה להיות חמורה במיוחד ולהעמיד בסיכון את סיכוייו לגדול להיות אדם שלם ומאושר."

מתחם העונש ההולם

עבירות מין בכלל, ואלו המבוצעות כלפי קטינים בתוך המשפחה בפרט, הינן עבירות הכרוכות בפגיעה בערכים חברתיים רבים ובראשם הצורך בהגנה על שלומו, בטחונו, נפשו, כבודו והאוטונומיה על גופו של נפגע העבירה. בענייננו המדובר במעשים שבוצעו על ידי בן משפחה קרוב, אב, כלפי קטינה חסרת ישע, תוך הפרה בוטה של האמון שהיא נתנה בו כאב שאמור לשמור עליה מכל משמר, ושל הציפייה הטבעית הבסיסית ליחס חם, אוהב ומגן. מעשים מעין אלה מותירים בקורבן צלקות עמוקות, והדברים נכונים ביתר שאת עת עסקינן בעבירות מין במשפחה, כאשר קרוב משפחה בוגר, אב במקרה זה, מנצל את תלותה ואת חולשתה הפיזית והנפשית של בתו בת ה- 12 מולו, ומבצע בה במשך שנתיים מעשים מיניים קשים אשר צילקו את נפשה וגרמו לה נזקים ארוכי טווח עמם היא מתמודדת עד היום, ולהם השלכות על מגוון תחומים בחייה. נראה כי הפגיעה בה בגיל צעיר כל כך, על ידי אביה, שאמור היה להוות גורם מיטיב בחייה, השפיעה על חיי המתלוננת באופן ניכר, כמתואר בתסקיר נפגעת העבירה שהינו חמור וקשה ביותר.

לצורך קביעת מתחם העונש ההולם נציין כי על אף שהנאשם הורשע במספר עבירות מין במשפחה (מעשים מגונים) סבורים אנו כי מעשיו של הנאשם אשר בוצעו כלפי מתלוננת אחת, מהווים אירוע אחד, בהתאם לסעיף 40יג לחוק, ובהתאם להלכה שנקבעה בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' **מדינת ישראל** (29.10.2014), ע"פ 1127/13 גברזי נ' **מדינת ישראל** (15.01.2014), וע"פ 4702/15 **עביד נ' מדינת ישראל** (20.04.2016); ועולים בקנה אחד עם עתירת הצדדים שלפנינו לקביעת מתחם אחד לכל המעשים, כל צד והמתחם לו עתר.

עוד נציין כי בטרם ייקבע מתחם העונש יש ליתן את הדעת לכך שבגין העבירות בהן הורשע הנאשם, קבע המחוקק בסעיף 355 לחוק עונש מזערי - רבע מהעונש המרבי הקבוע לעבירה. במקרה דכאן הנאשם הורשע בעבירות מין במשפחה (מעשים מגונים). העונש המרבי בגין עבירה זו עומד על 15 שנות מאסר, ורבע מעונש זה עומד על 3.75 שנים בגין כל אחת מהעבירות. בתיקון 113 לחוק העונשין אמנם לא נקבע היחס שבין העונש המזערי לקביעת המתחם, אולם נקבע בפסיקה כי הוא בעל השפעה על מתחם העונש ההולם, וראו ע"פ 4876/15 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (03.12.2015), פסקאות 31-32, שם נקבע:

"בית משפט זה עמד בעבר על כך שעונש המינימום הוא בבחינת אינדיקציה לחומרה שמיוחסת לעבירה ולמידת הפגיעה בערכים המוגנים מחמת ביצועה, ומשכך, ראוי שתהיה לו השפעה גם על מתחם העונש ההולם"

על פי סעיף 40ב לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא עיקרון ההלימה, קרי, קיומו של יחס הולם בין חומרת המעשה ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל.

על פי סעיף 40ג לחוק, יקבע בית המשפט את מתחם הענישה בהתאם לעיקרון ההלימה הנ"ל, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

אשר לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה, הרי שמעשיו של הנאשם בבתו כשהייתה קטינה פגעו בכבודה, בשלמות גופה, בערך של האוטונומיה של אדם על גופו וזכותו לפרטיות, וכן פגעו בערך הבסיסי של שמירה על שלומו ובטחונו של אדם, קל וחומר קטין אשר המעשים פוגעים בהתפתחות התקינה, במצב בו מטבע הדברים הוא חלש ופגיע יותר, פיזית ונפשית, סומך על הוריו וזקוק להם, ומתקשה להגן על עצמו מפניהם.

מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה דנן הינה גבוהה ביותר ובעוצמה רבה, הן בשל טיב המעשים והן בשל הנסיבות בהן בוצעו, כאשר הוא רואה בה כלי לסיפוק צרכיו, ולא מעבר לכך, ללא כל רגש אבהי או ראייתה כבתו, ילדה צעירה שתלויה בו.

הנזקים שנגרמו למתלוננת ושפורטו בהרחבה גם בתסקיר נפגעת העבירה וגם בעדותה כמפורט לעיל, הינם נזקים כואבים, קשים ורבים הנוגעים כמעט לכל רובדי חייה ואשר מלווים את המתלוננת עדיין יום יום, נזקים אשר יחייבו תהליך שיקום ארוך ומורכב לאורך כל חייה. ולראיה, המתלוננת הינה בת 27 שנים, 15 שנים חלפו מאז בוצעו העבירות, והיא עדיין סובלת מהשפעתם הקשה. כבר נפסק לעניין הנזקים כי:

**"את היקפו של זה לא ידע איש לאמוד, אך זאת נדע כולנו - כי מעשים אלה צורבים
כברזל מלובן נפשו של ילד ומותירים צלקות שלעולם לא תמחינה",** ראו ע"פ 6315/138
יאסר נ' מדינת ישראל (29.2.2016) וכן ע"פ 10673/04 **פלוגי נ' מדינת ישראל**
(1.6.2018).

כל אלה מלמדים כי הפגיעה בערכים המוגנים קשה, ומשכך על מתחם העונש ההולם לשקף את עוצמת הפגיעה בהם.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

הנאשם ביצע בבתו דרך קבע מעשים מיניים במספר לא ידוע של הזדמנויות, במשך כשנתיים. הוא הוריד את מכנסיו, כך שאיבר מינו חשוף, חיכך את האיבר בין ברכיה עד שהגיע לסיפוק, ולעיתים תוך כדי כך היה מכניס את ידו מתחת לחולצתה ולחזייתה ונוגע בשדיה. התירוץ בו השתמש, חוסר סיפוק ביחסיו עם אשתו, לאו תירוץ הוא, ורק מוסיף חומרה למעשיו, באשר הוא מצביע על כך שהקטינה דאז היוותה טרף זמין, קרוב, קל וחלש לסיפוק מאוויו ויצריו החייתיים, היצר להגעה לפורקן מיני בין ברכי בתו בכל מחיר, פעם אחר פעם. לכך יש להוסיף את האכזריות וההתעללות עת הותיר עליה לעיתים את נוזל הזרע לאחר שהגיע לסיפוקו, כך שהיא נאלצה לנקות את עצמה, והפעלת הכוח שהתלוותה לעתים למעשים עת אחז בידה לבל תפריע לו. כל אלו מצביעים על קיומן של נסיבות קשות וחמורות של ביצוע עבירות מין במשפחה של אב כלפי בתו.

למעשה, מרבית הנסיבות לחומרא הקשורות בביצוע העבירה, שמפורטות בסעיף 40ט(א) לחוק העונשין, מתקיימות בענייננו, ובכלל זה התכנון המוקדם של הנאשם עת היה ממתין לשעת לילה כשכל בני הבית ישנים ונכנס לחדרה; אחריותו הבלעדית והמלאה לכל המעשים שביצע; הנזק הרב שנגרם לבתו; ניצול פערי הכוחות והתעקשותו של הנאשם לבצע את זממו, על אף ניסיונותיה הנואשים והכושלים של המתלוננת להרחיקו ממנה - הכל ללא הועיל.

למתלוננת נגרם נזק רב ומקיף שמתפרש על תחומי חיים רבים ושבא לידי ביטוי באופנים שונים כפי שעולה מן התסקיר, מאז ועד עתה, 15 שנים. בחלק הדין בהשלכות הפגיעה במתלוננת, מפרט התסקיר שורת נזקים מהם התרשמה עורכת התסקיר, ואותם תיארה אף המתלוננת בדבריה לבית המשפט. ניכר כי לאורך תקופה קריטית בחיי המתלוננת, של עיצוב עצמי שלם ובריא, נגזלו ממנה באופן בוטה וכוחני היכולת והזכות לדימוי עצמי חיובי ולחוויות של ילדות רכה, תמימה ומוגנת. התבגרותה הוכתמה ונשלטה על ידי ההווה של הפגיעות, באווירה כאוטית ומבלבלת, וכבר אז כתוצאה מהפגיעות נמנעו ממנה חוויות של גיל הילדות והתבגרות. המתלוננת אף חווה סימפטומים נוספים המוכרים כחלק מתסמונת פוסט טראומתית, שלמרות פרק הזמן שעבר, עדיין מופיעים במלוא עוצמתם. היא סובלת מהפרעות שינה וסיוטים, כתוצאה מחדירה של תמונות ומחשבות הקשורות לאירועי הפגיעות ולתחושת הפחד שלה כי אביה עלול להיכנס לחדרה ולפגוע בה שוב. תיאורים אלו ממחישים את הימצאות האירועים במודעותה. מעגל אחר של הנזקים קשור בדימוי העצמי של המתלוננת, והאופן בו היא תופסת את עצמה, ללא ערך שווה, ואת גופה כ"טמא". המתלוננת חוותה דחייה כלפי גופה שלה, ותיארה בשיחה עם שירות המבחן שהיא תופסת אותו כמזוהם ו"משומש". לעניין זה ראו גם דברי בית משפט העליון בע"פ 6092/10 פלוני נ' מדינת ישראל (18.07.12):

"אומנם עבירות מין מסבות נזק, פיזי ונפשי, לכלל הנפגעים והנפגעות, אך אין ספק שפגיעה מינית בגיל צעיר יש בה כדי להשפיע בצורה קשה ומקיפה יותר על אישיותו של הנפגע ועל עולמה הפנימי של הנפגעת. אל לנו לשכוח כי בשלב זה בחייו של הפרט יש למרבית החוויות שהוא נחשף להן פוטנציאל לגבש ולעצב עוד נדבך ועוד פן באישיותו המתפתחת, והדברים הם בבחינת מקל וחומר כאשר החשיפה היא לחוויות טראומטיות ואלימות, כדוגמת תקיפה מינית".

מדיניות הענישה הנוהגת

תפח"ע 18009-10-21 מדינת ישראל נ' פלוני (19.10.22) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן שייחס לו מספר מעשים מגונים בביתו הקטינה עת הייתה כבת 12 בעת ביצוע העבירות. במסגרת הסדרי הראיה, נהג הנאשם להגיע לדירת גרושתו פעם בשלושה שבועות, ובמועדים רבים, במהלך כשנה, ביצע בקטינה מעשים מגונים, נהג להיכנס אחריה לחדר בו התלבשה וסגר אחריו את הדלת, השכיב את הקטינה על בטנה, החזיק אותה בפרקי ידיה ולא נתן לה להסתובב ולהתלבש, הוריד את תחתוניו ושפשף את איבר מינו באחוריה והיא הייתה מתחילה לבכות ולבקש שיחדל, ללא הועיל. המאשימה עתרה שם למתחם עונש הולם של 10-14 שנות מאסר, ובתוכו ביקשה כי יקבע עונש מאסר בפועל בשליש העליון של המתחם, מאסר על תנאי ופיצוי כספי משמעותי. בית המשפט, בהרכב זה, קבע כי מתחם העונש ההולם הינו 7-11 שנות מאסר בפועל, ועל הנאשם נגזרו 8 שנות מאסר לריצוי בפועל, לצד מאסרים מותנים ופיצוי בסך ₪ 100,000 למתלוננת. בדיון בערעור שהוגש על גזר הדין, ע"פ 8139/22 פלוני נ' מדינת ישראל (4.4.23), ובהמלצת בית המשפט העליון, הודיע המערער כי אין הוא עומד על ערעורו.

הפער בין בקשת המאשימה שם, לבין ענייננו, משמעותי ביותר ובעינינו לא מוצדק. אמנם קיים שוני מסוים בכך שבענייננו קיימת הערכת מסוכנות נמוכה וכן חלף פרק זמן ניכר מאז בוצעו העבירות, אולם לא מצאנו שלנתון אחרון זה של ריחוק הזמן השלכה משמעותית בהתאם לפסיקה, או כי יש בו כדי לבסס אבחנה כה משמעותית, במיוחד כאשר המעשים בענייננו חמורים לפחות באותה מידה ותמונת הנזק כאן קשה ביותר.

תפ"ח 59126-10-20 **מדינת ישראל נ' פלוני** (26.12.21) - הנאשם היה אביהן של 4 מתלוננות קטינות, בגילאי 4-10, אשר הורשע בביצוע מעשים מגונים בהן במשך חמש שנים. הוא הצמיד את גופו לגופן בעודן לבושות, וחיכך את איבר מינו ברגליו, ובנוסף, ליטף את בטנה של אחת מהן מתחת לבגדיה. גם שם הנאשם הודה והיה נעדר עבר פלילי. נקבע מתחם עונש הולם **כולל** בין **6-10 שנות מאסר בפועל**, ונגזרו על הנאשם **7 שנות מאסר לריצוי בפועל**, מאסר על תנאי, לצד פיצוי בסך 25,000 ₪ לכל מתלוננת. עניין זה דומה יותר לעניינו. מחד שם מדובר ב 4 מתלוננות, אך מאידך המעשים המיניים כאן חמורים יותר, ובכלל זה ליטוף החזה, הפשטת הבת, חשיפת איבר המין של הנאשם וחיכוכו בין ברכיה עד הגעה לפורקן.

ע"פ 3934/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** - (18.2.13) שם הושת עונש של **8 שנות מאסר** על אב שהודה שביצע בביתו הקטינה מעשים מגונים ב-6 אירועים. הוא נכנס למיטתה בשעת לילה, נצמד אליה וחיכך את איבר מינו בה, תוך שהוא נוגע באיבר מינה, נשק אותה והביאה לגעת באיבר מינו. הנאשם היה נעדר עבר פלילי. בית המשפט נתן משקל לחומרה להעדר ההפנמה של המערער את חומרת מעשיו. לקולא, התחשב בית המשפט בכך שהעבירות נחשפו רק מאחר שהמערער סיפר עליהן, ובהכרתו בצורך להשתלב בטיפול ובחוסר יכולתו לשלוט על דחפיו המיניים. נפסק כי העונש שנגזר אינו חורג ממתחם הענישה הראוי, ונדחו טיעוני המערער כי יש להקל בעונשו בשל נסיבות הקשורות בעבירה ובשל חשיפתו את המעשים מרצונו. מקרה זה דומה יותר לעניינו, וגם כאן מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי שלא הפנים לגמרי את חומרת מעשיו, ומנגד - שלא כעניינו, שם דובר באדם שחשף את מעשיו מיוזמתו.

ע"פ 5705/20 **פלוני נ' מדינת ישראל** (25.8.21) - המערער הורשע בערכאה ראשונה בבית משפט זה (בתפ"ח 53411-02-19) ב-6 עבירות של מעשים מגונים במשפחה וכן במספר עבירות של תקיפה בנסיבות מחמירות כלפי בתה הקטינה של בת זוגו, עת הייתה בין הגילים 11-12, וכן בתקיפה בודדת של אחיה. המערער ביצע בה מעשים מגונים, נגע באיבר מינה והניח את ידה על איבר מינו, פעם אחת ליקק את איבר מינה ונכנס למקלחת עת הייתה שם והתפשט, ואף הכה אותה ואת אחיה. מתחם העונש ההולם שנקבע במוטב זה על 6 עבירות המין, 4 מתוכן קלות ביותר יחסית למקרה שלפנינו, היה בין 4.5-8.5 שנות מאסר בפועל. על התקיפות נקבע מתחם של בין מספר חודשים בודדים ועד 18 חודשי מאסר. הנאשם היה נעדר עבר פלילי, נטל אחריות מסוימת על מעשיו ונידון **ל-6 שנות מאסר בפועל**, לצד מאסר מותנה ופיצוי כספי בסך 70,000 ₪ למתלוננת. בית המשפט העליון לא התערב בהכרעת הדין ולא בגזר הדין וקבע כי הוא מאוזן.

ע"פ 6475/08 **פלוני נ' מדינת ישראל** (28.7.10) - המערער הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בכך שביצע במקרים רבים מעשים מגונים בביתו הקטינה, כבת 8-9, במשך כשנתיים. הוא נהג להתחכך בקטינה בישבנה, או בין רגליה, עד שבא על סיפוקו. המעשים בוצעו במתלוננת כאשר גם היא וגם הנאשם היו לבושים. במקרה אחד, בעת שהמתלוננת ישנה במיטתה, נגע המערער בחזה שלה מתחת לבגדיה ובאיבר מינה בתוך תחתוניה. בית המשפט המחוזי גזר על המערער **8 שנות מאסר בפועל**, מאסר על תנאי וכן 50,000 ₪ פיצוי לבת. בית המשפט העליון דחה את ערעורו, חרף נסיבותיו האישיות, זאת נוכח חומרת המעשים והעובדה שלא נטל אחריות למעשיו ולא גילה אמפטיה לנזקים שגרם לבתו, זאת להבדיל מעניינו, בו הנאשם והקטינה לא היו עם בגדיהם, אך הנאשם נטל אחריות והודה, הביע חרטה, וכמובן ריחוק הזמן מאז בוצעו המעשים.

המסקנה הנלמדת מסקירת הפסיקה והמתחמים שנקבעו באותם מקרים היא כי המתחם אותו ביקשה המאשימה לקבוע: עונש מאסר בין 4 ל - 6.5 שנים, אינו תואם את מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות ונסיבות מעין אלה, ונמוך משמעותית ממנו ללא כל הסבר. המתחם שהתבקשנו לקבוע שונה מן המדיניות הנוהגת וכן מן המתחם לו עתרה

המאשימה בהזדמנויות אחרות, בנסיבות שאינן חמורות יותר, ללא שמצאנו לכך הצדקה.

בית המשפט אינו כבול למתחם זה ורשאי לקבוע מתחם עונש הולם גבוה מזה שהמאשימה טוענת לו.

ב-ע"פ 5611/14 אבו עוואד נ' מדינת ישראל (8.5.16) קבעה השופטת ע. ברון:

במצב דברים זה, לגישתו של חברי מתעוררת שאלה עקרונית - והיא: האם ראוי כי בית משפט יחרוג לחומרה בגזר הדין ממתחם העונש הנטען על ידי המאשימה? על שאלה זו משיב השופט זילברטל כי "מהלך כזה שמור למקרי קיצון נדירים של עמדה תביעתית בלתי סבירה בעליל". גם לגישתי, ככלל אל לו לבית משפט לסטות לחומרה מן העונש הנטען על ידי המאשימה; ואולם, דעתי היא כי אין להרחיק לכת בקביעת הגבלות על סטייה מכלל זה. מלאכת גזירת הדין היא בעלת אופי נורמטיבי ובית המשפט הוא שאמון על קביעת מתחם העונש ההולם - בהתאם לחומרת העבירה בנסיבותיה, ומידת אשמו של הנאשם (סעיפים 40ב-40ג לחוק העונשין)."

לפיכך, לאור מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות ובנסיבות דומות, מריבוי המקרים ומשך הזמן בו נמשכו, הנזקים הקשים והחמורים שנגרמו לנפגעת העבירה וילוו אותה לעוד שנים רבות, חומרת הפגיעה בערכים המוגנים שגלומה במעשי הנאשם, הסיבות שהביאו אותו לכאורה לבצע את העבירות ומציאת הקטינה כטרף קל וזמין, האכזריות, ההתעללות והפעלת הכוח שהתלוותה למעשים, עמדתו הקורבנית מול אלה, ועונש המינימום בגין המעשים שביצע, מביאים אותנו לקבוע כי **מתחם העונש ההולם במקרה זה יהיה בין 5.5 ל - 10 שנות מאסר לריצוי בפועל.**

גזירת העונש בתוך המתחם

בגזירת עונשו של הנאשם בתוך המתחם, רשאי בית המשפט להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כלשונו של סעיף 40א לחוק העונשין, ובמידה שבה התקיימו, ככל שסבר כי ראוי לתת להן משקל בנסיבות המקרה, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם. בנסיבות אלה יש לשקול את פגיעת העונש בנאשם ובמשפחתו, בנזקים שנגרמו לו, בנטילת האחריות על המעשים, שיתוף פעולה, ובנסיבות חיים קשות שהייתה להן השפעה על ביצוע העבירה.

יש ליתן משקל לעובדה כי מדובר בנאשם בן 62, נעדר כל עבר פלילי, אשר לאורך כל חייו ניהל אורח חיים נורמטיבי, עבד במספר עבודות לשם פרנסת המשפחה. הנאשם אף נטל אחריות על המעשים והביע חרטה עליהם, כפי שנוכחנו גם בדבריו בפנינו. עוד יש ליתן משקל ממש להודאתו, אשר חסכה מבתו, המתלוננת, את הצורך להעיד בבית המשפט ולעמוד בחקירה נגדית. בדבריו האחרון, מעבר לנטילת האחריות על המעשים והבעת הצער, הבושה והחרטה, הביע הנאשם בפנינו רצון להמשיך בטיפול שימנע ממנו לחזור לסורו. הסבריו של הנאשם לכך שלא ביקש סליחה מבתו על מעשיו עד עתה מהימנים בעינינו, וניכר כי סבר באמת ובתמים שאסור היה לו להתקרב אליה, ליצור עמה כל קשר ולבקש ממנה סליחה. הנאשם עובד למחייתו ומרצה בתחום המחשבים במכללה, הערכת מסוכנות בעניינו נמצאה נמוכה.

נזכיר כי בהתאם לתסקירים אודותיו, תחילה הודה באופן חלקי בביצוען של העבירות ונטל אחריות חלקית על מעשיו.

הוא התקשה לבחון אופציות אחרות לפורקן דחפיו המיניים, והתקשה לבחון לעומק את בחירתו בבתו כמושא פגיעה. גם בקבוצה הפסיכו חינוכית התקשה להתחבר לרגשותיו והציג עצמו כאדם חלש ובכלל, התקשה להכיר בבעייתיות מיוחדת בהתנהלותו, היה עסוק בעיקר בחששותיו מפני ענישה אפשרית בדרך של מאסר בפועל.

באשר להמלצת שירות המבחן להשתתף עבודות שירות על הנאשם - זו המלצה שלטעמנו אינה עולה בקנה אחד עם עיקרון ההלימה ועם מדיניות הענישה הנוהגת, נסיבות ביצוע העבירות המפורטות לעיל, אלה הקשורות לעבירה ואלה שאינן קשורות בביצוע העבירה, ואף לעובדה שניכר קושי באופן לקיחת האחריות של הנאשם, וכאשר התקדמותו בהליך הטיפול הייעודי עצמו הייתה לא רבה, וניכרו קשיים ואף גישה קורבנית.

עוד ניתן משקל לכך שמעשיו גרמו להוקעתו ממשפחתו, לבידודו, וכי ענישה של מאסר בפועל תקטע את תעסוקתו.

באשר לטיעוני ההגנה לעניין חלופי הזמן מעת ביצוע העבירות, שכן חלפו כ-15 שנה מאז קרות האירועים, נראה כי לשיקול זה יש משקל ונתחשב בו, אם כי זה איננו רב ואינו מצדיק הקלה משמעותית בעונש. המחוקק נתן דעתו באופן ברור באשר לשיהוי בהגשת תלונות על-ידי קורבנות עבירות מין בקטינים בכלל, ועבירות מין שמבוצעות על-ידי בן משפחה או אחראי בפרט, וזאת בשל הקושי האינהרנטי הכרוך בהגשת תלונות על עבירות מעין אלו כלפי קטינים. לעניין זה ראו דברי כב' השופט א' שוהם ב-ע"פ 4327/12 פלוני נ' מדינת ישראל (24.9.12):

"לטעמי, וככל שעסקינן בגזירת הדין בגין עבירות מין במשפחה, שקורבנותיהן הם קטינים, יש ליתן משקל מוגבל לשיקול, בדבר חלופי השנים מאז בוצעו העבירות. כאמור, המחוקק נתן דעתו לתופעת הדיווח המאוחר של הקורבנות הקטינים על הנעשה בגופם, ומשום כך, ובאופן חריג, קבע, כי מניין תקופת ההתיישנות בת עשר השנים, יתחיל עם הגיעו של הקורבן לגיל 28. הימנעות מהטלת עונש מאסר בפועל או הקלה משמעותית בעונש, רק משום חלופי הזמן הרב מאז בוצעו עבירות אלו, אינן עולות בקנה אחד עם מטרת ההארכה של תקופת ההתיישנות. לא זו אף זו, קבלת עמדת הסנגור עשויה לגרום עוול נוסף לקורבנות, ולהרתיעם מהגשת תלונה נגד הפוגע, דבר שממילא הם מתקשים לעשות, נוכח תעצומות הנפש הדרושות לכך, ועל אף תקופת ההתיישנות הארוכה..."

מעבר לכך נזכיר את גילה הצעיר של הבת בעת ביצוע המעשים, מצבה הנפשי הקשה לאורך השנים שבין היתר גרם לכך שלא התלוננה, ורק כאשר בגרה וטופלה אזרה אומץ לעמוד מולו. לאור כך ולאור האמור בפסיקה לעיל, אין מקום לתת לשיקול זה של ריחוק הזמן משקל משמעותי או רב.

שקלול כלל המעשים, והתחשבות במגוון הנסיבות והשיקולים המתחייבים מכללי הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה המפורטים בתיקון 113 לחוק העונשין וספורטו כאן, לרבות העובדה שהנאשם נעדר עבר פלילי, הודה במעשים, נקבעה לו הערכת מסוכנות נמוכה, נטל אחריות והביע חרטה ובכך חסך את העדתה של המתלוננת, וריחוק הזמן מאז בוצעו המעשים, מלמדים כי ראוי לגזור את עונשו בצדו הנמוך של המתחם שקבענו, בליווי עונשי מאסר מותנים ופיצוי לנפגעת העבירה. עונש זה, המצוי עדיין בגדרי המתחם לו טענה המאשימה, חמור יותר מן העונש לו עתרה, אך מצאנו כי הוא נופל לאותם מקרים חריגים המצדיקים החמרה כאמור.

יפים לענייננו הדברים שנאמרו בע"פ 4195/21 פלוני נ' מדינת ישראל (27.07.21), פסקה 3:

"אכן, ככלל אל לו לבית המשפט להחמיר בעונשו של נאשם יותר מן העונש שמבקשת התביעה. יחד עם זאת, קיימת הכרה גם בקיומם של חריגים - מקרים שבהם העונש שלו טוענת התביעה אינו מבטא במידה מספקת את חומרת המקרה על נסיבותיו. כפי שקבעתי בעניין אחר: "אף שמקובל עלי כי ככלל אל לבית המשפט להיות יותר קטגור מהקטגור, ולהחמיר בעונש מעבר לעמדת התביעה - קיומו של כלל מכיל בתוכו את מסלולו של היוצא מן הכלל במקרה המתאים"... יודגש כי לא מדובר במקרה של הסדר טיעון, שם הפסיקה הבהירה את עמדתה לגבי הנסיבות שבהן ניתן לסטות מההסדר לחומרה. אך שם מדובר בהודאת הנאשם תוך הסתמכותו על ההסדר, מה שאין כן כאן."

נדגיש כי הגם שקבענו מתחם גבוה יותר מזו שלו עתרה, הרי כאמור העונש שמצאנו כי יש להשית על הנאשם, מצוי עדיין בגדרי המתחם לו עתרה.

סוף דבר

נוכח כל האמור ולאחר ששקלנו את מכלול הנסיבות, ואת השיקולים לקולה ולחומרה שפורטו לעיל, אנו גוזרים על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. מאסר בפועל למשך 72 חודשים (6 שנים);
- ב. 12 חדשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, והתנאי הוא שלא יעבור במהלך תקופה זו עבירה של מין או אלימות מסוג פשע;
- ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, והתנאי הוא שלא יעבור במהלך תקופה זו עבירה של מין או אלימות מסוג עוון;
- ד. הנאשם ישלם פיצוי למתלוננת בסך 120,000 ₪. הפיצוי יועבר על פי פרטים שיימסרו על ידי המאשימה למזכירות בית-המשפט, הפרטים יימסרו בתוך 14 ימים מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ה ניסן תשפ"ג, 16 אפריל 2023, במעמד הצדדים.

יעל רז לוי, אהרון משניות, שופט רחל תורן, שופטת סגנית הנשיאה, אב"ד